

GŁOS WABRZESKI

Przedpłata: wynosi na miesiąc w ekspedycji 1,50 zł. z odnośnikiem przez pocztę 20 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywalnych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa złożeniu sprawy, przerwaniu komunikacji, otrzymujemy nie ma prawa żądać pozateryminowych dostawek gazety, lub zwrotu ceny — abonamentu. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłoszenia pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) — 10 gr., za reklamy na stronie 3-lamowej w wiadomościach pocztowych 30 gr. na pierwszej stronie 50 gr. Rzutem udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wabrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo i to w poniedziałek, w środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. — Redakcja i administracja — znajduje się przy ul. Mickiewicza 11. — Tel. 80. —

Konto czekowe P. K. O. Poznań 204. 252.

Nr. 140

Wabrzeźno, sobota 28 listopada 1925 r.

Rok V.

Exposé premiera.

Przemówienie było krótkie. Program rządowy ma zapewnioną większość.

Warszawa. Exposé nowego premiera Rady Ministrów ściągnęło niezmiernie liczną publiczność do Sejmu. Dawno już nie widziano tak szczerze zapelnionej galerji. Komplet posłów bardzo znaczny. Łoża dyplomatyczna pełna. Deklaracja rządu była krótka. Premier przemawiał zaledwie pół godziny. Mówił głośno i z pewnością siebie. Gdy zakończył, z law rządowych obdarzono go oklaskami, ale podczas samego przemawiania kilkakrotnie z law „Wyzwo-

lenia“ i grup komunistycznych podniosły się okrzyki i wrzawa. Zaraz po załatwieniu ustawy sanacyjnej, nastąpiła dyskusja nad expose. Nagół stronnictwa ograniczyły się do krótkiej deklaracji. W czwartek po południu o godzinie 3-ciej dalsza dyskusja nad expose, w której zabierały głos pozostałe kluby i zaczęło się głosowanie. Wniosek o przyjęcie deklaracji rządowej do wiadomości posiada większość zapewnioną. (Treść expose podamy w przyszłym numerze. Red.)

Program nowego rządu.

Podaliśmy już program prezesa Zw. Lud. Nar. prof. St. Głabińskiego z dnia 12. 9. 1921. Na żądanie p. Prezydenta Rzeczypospolitej ten sam poseł wygotował obecnie program dla nowego rządu koalicyjnego. Zarys tego programu jest następujący:

Rząd koalicyjny powołany jest do podjęcia niezbędnych reform dla opanowania obecnego przesilenia finansowo gospodarczego. Zgodnie z tem dążeniem rząd otoczy troskliwą opieką wytwórczość krajową na polu rolnictwa, przemysłu i rzemiosła, dbać będzie o zapobieżenie bezrobocia i troszczyć się będzie o rzeszę robotników i pracowników, pozostające bez zajęcia wskutek gospodarczego zastój. O ile jednak programy i dążenia stronnictw wchodzących w skład koalicji pozostają z sobą w sprzeczności, rząd koalicyjny nie będzie mógł takich programów i dążeń popierać lub realizować bez zgody wszystkich stronnictw. Działalność rządu w dziedzinie politycznej, gospodarczej i społecznej powinna odbywać się w atmosferze spokoju i wzajemnego zaufania.

Związek Ludowo-Narodowy proponuje przyjąć za podstawę programu finansowo-gospodarczego rządu koalicyjnego następujące wytyczne zasady:

I. Zmniejszenie wydatków zwyczajnych w budżecie państwowym do wysokości istotnych zwyczajnych wpływów skarbowych, tj. 1.500 milionów. W tym celu:

a) wydatne zmniejszenie budżetu wojskowego, b) stabilizacja w złotych płac urzędników, nauczycieli i funkcjonariuszów państwowych i usunięcie mnożnej,

c) zróżniczkowanie poborów urzędników, nauczycieli i funkcjonariuszów państwowych odpowiednio do różnicy w kosztach utrzymania w poszczególnych sferach gospodarczych kraju,

d) wydatne zmniejszenie liczby etatów urzędniczych i nauczycielskich i skasowanie zbędnych urzędów.

II. Wydzielenie wydatków inwestycyjnych i osobny budżet nadzwyczajny, który nie może być pokrywany zwyczajnymi wpływami skarbowymi i pokryty być może tylko w miarę realizacji pożyczek.

III. Zmniejszenie budżetów samorządowych i pokrywanie wydatków inwestycyjnych samorządów jedynie w drodze kredytu długoterminowego.

IV. Udzielenie przez Sejm rządowi pełnomocnictw dla zawieszenia ustaw i zmian ustawowych koniecznych w celu przeprowadzenia powyższych oszczędności w budżecie państwowym i w budżetach samorządowych.

V. Skoordynowanie wysiłków rządu i Banku Polskiego w celu przeciwdziałania dalszemu spadkowi kursu złotego i ustabilizowanie jego kursu.

VI. Skoordynowanie wysiłków rządu, Banku Polskiego i instytucyj kredytowych celem powiększenia obiegu pieniężnego, obniżenia stopy procentowej i wytworzenia kredytu długoterminowego.

VII. Ułatwienie i przyspieszenie parcelacji prywatnej przez uproszczenie postępowania urzędów ziemskich i wydatne uposażenie Banku Rolnego w miarę realizowania pożyczek zagranicznych.

VIII. Zabezpieczenie pożyczek zagranicznych dochodami z monopolu tytoniowego i spirytusowego

IX. Ześrodkowanie wysiłków polityki finansowo-kredytowej i gospodarczej rządu, celem zmniejszenia bezrobocia.

A więc mamy nowy rząd, nowy program, potrzeba tylko zgodnej pracy posłów w Sejmie, a być może, że wkrótce stosunki się polepszą. Od tej trochę dobrej woli, zależy dobrobyt jednostek i rozkwit państwa.

Wypędźcie ducha niezgody ze serc waszych, a musi być lepiej, bo „zgodą buduje — a niezgodą rujnuje“....

Kongres niemieckiej partji ludowej a Locarno.

Berlin. W niedzielę odbył się tu kongres niemieckiej partji ludowej, który powziął rezolucję, pochwalającą dzieło dokonane w Locarno i stwierdzającą, że traktaty nie wyrażają ani rezygnacji krajów o ludności niemieckiej, ani też nie uznają traktatu Wersalskiego a w szczególności nie uznają istniejących granic wschodnich i południowo-wschodnich Niemiec, oraz, że traktaty ustalone na czas jednostronnego rozbrojenia Niemiec przewidują swobodę interwencji Niemiec na wypadek jakiegokolwiek zamieszek.

Partja będzie nadal przestrzegala polityki zakreślonej przez traktaty w Locarno.

Rezolucja zwraca się przeciwko niemieckonarodowym, którzy w ostatniej chwili zawiedli nie chcąc przyjąć odpowiedzialności za zapowiedzianą przez nich politykę, a rozwój wypadków w kraju wymaga, by rząd składał się z osobistości, stojących na gruncie traktatów.

Nad mogiłą wielkiego pisarza śp. Stef. Żeromskiego.

Wspaniała manifestacja uczuć Stolicy dla Zmarłego Wielkiego Pisarza.

Warszawa. Dnia 23 bm. o godz. 1 po poł., odbyły się uroczystości pogrzebowe śp. Stefana Żeromskiego.

Już na długo przed godz. 1-szą, na którą wyznaczono uroczystości pogrzebowe zaczęły się gromadzić na placu zamkowym i wzdłuż ulic, którei miał przeciągnąć kondukt, delegacje szkół, organizacyj, stowarzyszeń, oraz tłumy publiczności.

Na dziedzińcu zamkowym oczekiwali konduktu przedstawiciele Sejmu i Senatu, generalicji, korpus dyplomatyczny i delegacje.

Punktualnie o godz. 1-iej członkowie klubu Literackiego wnieśli na dziedzińcu zamkowy trumnę ze zwłokami śp. Żeromskiego.

Za trumną postępowała rodzina, oraz p. Prezydent Rzeczypospolitej, kompanja przyboiczna p. Prezydenta prezentowała brzoń. Chór „Harfa“, wykonał pień żałobny.

Trumnę, przykryto sztandarami o barwach narodowych, ustawiono na katafalku.

Min. Oświaty Stan. Grabski wstąpił na mównicę, okrytą kirem i wśród wielkiej ciszy wygłosił żałobny przemówienie.

Następnie złożono trumnę na karawan i kondukt ruszył wśród dźwięków marsza żałobnego. Na czele orszaku jechał oddział konnej policji, następnie kroczyła kompanja honorowa, szwadron szwoleżerów, baterja artylerji konnej, kilkadziesiąt delegatów różnych organizacyj, stowarzyszeń i instytucyj dziennikarskich itd. z wieńcami.

Następnie duchowieństwo z krzyżem na czele. Za karawanem postępowała rodzina, pan Prezydent Rzeczypospolitej, marszałkowie Sejmu i Senatu w otoczeniu posłów i senatorów, prezes Rady Ministrów z członkami rządu i korpus dyplomatyczny.

Na ulicach, którei posuwał się kondukt szkoły wyższe i średnie tworzyły szpaler. Latarnie okryto krepą. Samoloty Ligi Obrony Państwa krążąc nad konduktem rozrzuciły ulotki z holdem dla Wielkiego Pisarza, Żeromskiego.

Domy były udekorowane, na karawanie spożywał wieniec od p. Prezydenta Rzplitej.

Na ulicach nieprzejrzałe tłumy publiczności. Nad grobem przemówił ks. superintendent Lemadem, który podkreślił miłość Ojczyzny przejawającą dzieła Żeromskiego i szczytną pracę Zmarłego od zarania młodości aż do ostatniej chwili życia, oraz Chrystjanizm, który się przejawiał w Zmarłym Pisarzu w czynie miłości.

Następnie przemawiał Gieroszewski, poczem trumnę ze zwłokami opuszczono do grobu.

Były rząd p. Grabskiego na pożegnaniu u p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawa. Dnia 23 bm. p. Prezydent Rzplitej przyjął na audjencji pożegnalnej członków dymisjonowanego rządu.

W imieniu byłego rządu przemówił były

prezes p. min. Wład. Grabski, któremu w krótkich słowach odpowiedział p. Prezydent Rzeczypospolitej, dziękując wszystkim za dokonane prace.

Wymiana depesz między Prezydentem Rzeczypospolitej a królem angielskim.

Warszawa. Wymiana depesz między p. Prezydentem Rzeczypospolitej a królem angielskim Jerzym V z powodu śmierci królowej Aleksandry:

Jego Królewska Mość Jerzy V król Wielkiej Brytanji i Irlandji i cesarz Indji.

Proszę przyjąć Wasza Królewska Mość wyrazy szczerzego współczucia przy tej bolesnej okazji śmierci Jej Królewskiej Mości królowej Aseksandry, a zarazem zwierzyć głęboki udział, jaki biorę wraz z całym narodem polskim w żalobie Waszej Królewskiej Mości i Dostojnej R

podpisano: Wojciechowski.

Na to nadeszła odpowiedź:
Do Jego Ekscelencji p. Stanisława Wojciechowskiego, Prezydenta Rzeczypospolitej

Warszawa.

Szczerze dziękuję Pann, Panie Prezydencie, za jego wielce uprzejme wyrażenie uczuć w Imieniu W. Pana i Jego Kraju z powodu bolesnego ciosu, jaki mi i moją rodzinę dotknął.

podpisano: Jerzy V.

Dziś o godz. 2¹⁰ po południu — z woli Bożej — wydarła nam śmierć nieublagana po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach najdroższą nam w świecie istotę, nad wszystko ukochanego męża i najtroskliwszego tatusia

ś. p.

Dra med. Franciszka Górskiego

opatrzonego kilkakrotnie Sakramentami św. w 55-tym roku życia.

Pogrzeb, odbędzie się we wtorek, dnia 1 grudnia o godz. 10-tej przed południem z domu żałoby.

W ciężkim smutku pogrążona

Żona z synkiem i córeczką.

Wąbrzeźno, dnia 25 listopada 1925 r.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

W środę, dnia 25-go bm. po południu zmarł po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach

ś. p. Dr. Franciszek Górski

lekarski prekt i długoletni lekarz kasowy.

S. p. Dr. Górski swoją życzliwością i gorliwością w spełnianiu obowiązków lekarza kasowego przyczynił się wielce dla Kasy Chorych i swoich pacjentów. W zmarłym tracimy jednego z najgorliwszych lekarzy kasowych.

Cześć Jego pamięci!

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Wąbrzeźnie.

ul. Hallera 9. **Filip Białecki** Wąbrzeźno.

Chcąc dać możność Sz. Klienteli w czasie przedświątecznym korzystnego zakupu, oddawać będę towary w czasie od 30 listopada do 7 grudnia br. a mianowicie:

KONFEKCJA domowa i miejska. **ULSTRY, FLAUSZE.**
ZAMSZE UBRANIOWE POPELINY KRATY SZEWIOTY

z rabatem 15% za gotówkę

➡ Kupony i resztki jeszcze taniej. ➡

Upraszam zatem o zwiedzenie mego magazynu.

Urzędowe wiadomości miasta Wąbrzeźna.

Terminowe zgłaszanie nieszczęśliwych wypadków w rolnictwie.

Wobec coraz częściej powtarzających się wypadków nieprzestrzegania przez przedsiębiorców obowiązku zgłaszania (do miejscowej władzy policyjnej i Urzędu Sekcji (Wydziału Powiatowego) nieszczęśliwych wypadków zaszłych w ich przedsiębiorstwie zmuszony jestem przypomnieć zainteresowanym przepisy §§ 1552, 1553 i 1554 Ordynacji Ubezpieczeniowej (Dz. Ustaw Rzeczy Niem. Nr. 42, str. 509 i następ.) i § 33 ustęp 7 Statutu Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie z dnia 12 marca 1923, zatwierdzonego reskr. Min. Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 czerwca 1923 r. L. dz. 862|VIII.

Otóż stosownie do powyżej podanych przepisów, winien każdy przedsiębiorca donieść w **przeciagu 3 dni** po otrzymaniu wiadomości ustnie lub piśmiennie miejscowej władzy policyjnej i Zarządowi Sekcji (Zarządem Sekcji jest Wydział Powiatowy) o każdym nieszczęśliwym wypadku, który zaszedł w jego przedsiębiorstwie, a wskutek którego osoba, w niem zatrudniona, poniosła bezpośrednio lub pośrednio śmierć albo takie okaleczenie, że przez więcej niż trzy dni zupełnie, lub częściowo utraciła zdolność zarobkową.

Podając powyższe uadmieniam, że wszelkie usprawiedliwienia w razie niezgłoszenia wypadku w terminie ustawą przewidzianym,

a tłumaczone, jak się to najczęściej zdarza, nieznajomością przepisów ubezpieczonych, nie mogą być i nie będą uwzględniane i względem winnych niezgłoszenia, będzie bezwzględnie stosowana grzywna do 300 zł. po myśli § 1556 Ordynacji Ubezpieczeniowej.

L. dz. 1232|25 A. U.

Przewodniczący Wydz. Powiatowego **Starosta.**

Powyższe obwieszczenie Pana Przewodniczącego Wydziału Powiatowego umieszczone w Orędown. Urzędowym, powiatu wąbrzeskiego Nr. 66 z dnia 14 listopada 1925 r. podaję do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Wąbrzeźno, dnia 23 listopada 1925 r.

Urząd Policyjny
(-) Schwarz, burmistrz.

Przetarg przymusowy.

Dnia 1 grudnia rb. o godz. 10 przed poł. sprzedawać będę drogą przetargu przymusowego najwięcej dającym za natchmiastową zapłatę w gotówce w składzie kolonjalnym w Wąbrzeźnie przy ul. Kolejowej Nr. 69.

rozmaite towary kolonjalne, wino, soki, urządzenie składni i restauracji i garnitur mebli koszyk.

Wąbrzeźno, dnia 27 listopada 1925.

Głowczewski, komornik sądowy
Wąbrzeźno.

PIANINA

pierwszorzędnej jakości z długoletnią gwarancją z własnej fabryki oraz fortepiany i pianina słynnych firm zagranicznych poleca

B. Sommerfeld

Fabryka i Hurtownia fortepianów w Bydgoszczy

telefon 883. — tylko ul. Śniadeckich 56 — zał. 1905 r.